

Kansainvälinen betonisymposium “Schale und Kern” Formen in Beton, Ulm Saksa 4.–10.8.2013

Tero Annanolli, tannanolli@gmail.com
Katja Kotikoski, katja.kotikoski@gmail.com
Tiia Matikainen, tiiamatikainen@galleria-huuto.fi

Suomi oli kutsuttuna maana Ulmissa Saksassa ensimmäistä kertaa järjestetyssä kansainvälisessä betonisymposiumissa elokuussa 2013. Viikon mittaisen symposiumin “Schale und Kern” Formen in Beton järjestivät yhteistyössä paikallinen taideteollisen alan oppilaitos der Akademie für Gestaltung der Handwerkskammer Ulm ja saksalainen taideteollisen alan järjestö Bdk Bund der Kunsthandwerker Baden-Württemberg e.V. Suomessa yhteistyötahona toimii Teollisuustaiteen Liitto Ornamo ry.

Symposiumiin osallistui yhteensä kaksitoista taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin aloilla ja erilaisilla materiaaleilla työskentelevää oman alansa ammattilaista – seitsemän saksasta sekä viisi suomesta. Ornamoon perustetun työryhmän jäsenet, johon kuuluivat keramiikkataiteilijat *Kirsi Kivivirta* ja *Johanna Rytkölä* sekä sisustusarkkitehti *Lena Strömberg*, valitsivat symposiumiin osallistuvat suomalaiset taiteilijat ja muotoilijat hakemusten perusteella. Osallistujiksi valittiin taidemaalari *Tero Annanolli*, muotoilija ja arkkitehti *Seppo Koho*, keramiikkataiteilija *Katja Kotikoski* sekä kuvanveistäjä ja keramiikkataiteilija *Tiia Matikainen*. Työryhmän edustajana symposiumiin osallistui *Lena Strömberg*.

Saksasta tapahtumaan osallistuivat hienopuuseppä *Mariam Tilmann*, lasिताiteilija *Alkie*

Osterland, keramiikkataiteilijat *Silvia Beutel*, *Heide Nonnenmacher* ja *Susanne Schumacher* sekä tekstiilitaiteilijat *Veronique Pankert* ja *Marianne Wurst*.

Symposiumin keskeisenä tavoitteena oli tutustua betonin käyttöön taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin lähtökohdista. Työskentelyä varten oli varattu oppilaitoksen betonistudio ja tarvittaessa käytössä olivat myös puu- ja elektroniikkastudiot. Betonivalumestari *Volker Eisenhuth* ja muotoilun lehtori *Beate Leinmüller* avustivat työskentelyssä sekä toimivat asiantuntijoina. Suurimmalle osalle osallistujista betoni oli uusi työmateriaali, joten lähestymistapa työskentelyyn oli luova ja painopiste kokeellinen.

Suomalaiset osallistujat olivat kiinnostuneita erityisesti siitä, miten betonia voi käyttää

1 Kurssilaiset ryhmäkuvassa.

2 Artikkelin kirjoittajat *Katja Kotikoski* (vasemmalla), *Tiia Matikainen* ja *Tero Annanolli*.

1

2

3

4

5

3 Tero Annanollin betoninen työ "Jin ja Jang".

4 Jin ja Jang -työn kipsimuotti.

5 Tiia Matikainen ja Tero Annanollin avaamassa muotteja.

6

6, 7 Susanne Schumacherin betonityö on saanut inspiraation kartasta ja pääväylistä.

7

8

10

9

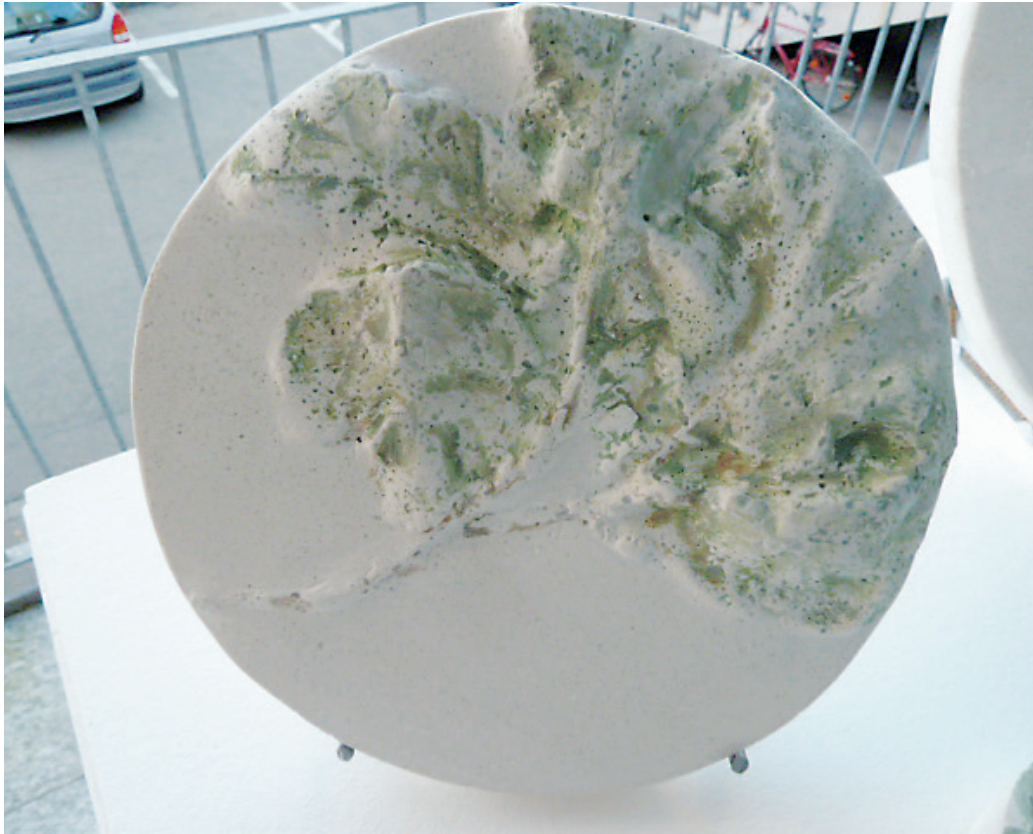
11

8–11 Tiia Matikaisen muodokkaat betoniveistokset. Kuvassa 9 on kipsimuotin rasvaus ja kuvassa kipsimuotin purku käynnissä. Kuvassa 10 on veistoksen pinnan kevyt hionta käynnissä.

12, 13 Tero Annanollin työn kipsimuotin pintakäsittelyä sekä valmis betonityö.

12

13

materiaalina muotoilutuotteissa, jotka vaativat kevyemmän ja ohuemman rakenteen sekä betonin käyttö taideteosten materiaalina julkisissa ja ulkotiloissa.

Betoni/Betoniteollisuus ry:n ja Betoniyhdistyksen ennen symposiumin alkua järjestämä "Betonin mahdollisuudet ja betonipinnat"-seminaari sekä vierailu kuvanveistäjä *Pertti Kukkosen* ateljeessa antoivat esimakua materiaalista ja sen mahdollisuuksista. Myös *Tiia Matikaisen* julkisen betoniveistoksen toteutukseen liittyvistä omista kokemuksista oli hyötyä koko ryhmälle.

Symposiumin vertauskuvalliseksi teemaksi valittu "kuori ja ydin" (Schale und Kern) oli vapaasti tulkittavissa, koska työskentely symposiumin aikana tapahtui osallistujien omista lähtökohdista käsin ja jokainen työskenteli itsenäisesti työstäen omia ideoitaan. Siten tulkintoja oli yhtä monta, kuin tekijöitäkin ja laajimmillaan tulkinta ulottui tarkoittamaan pelkkää valumuottia. Siinä missä toiset yhdistivät betonia kokeellisesti muihin materiaaleihin, kuten tekstiiliin ja puuhun, keskittyivät toiset enemmän muotoon ja muottien valmistamiseen. Muottimateriaaleina saatavilla oli puuta, kipsiä, savea sekä styrofoam -levyä.

Ilmapiiri symposiumin aikana oli innostunut ja kannustava ja töitä tehtiin aamusta iltaan. Ainoastaan oppilaitoksen tarjoamat ateriat ja muu ohjelma rytmittivät työskentelyä. Niin ikään majoitus oli järjestetty oppilaitoksen

asuntolassa, joka sijaitsi vain kivenheiton päässä työtiloista.

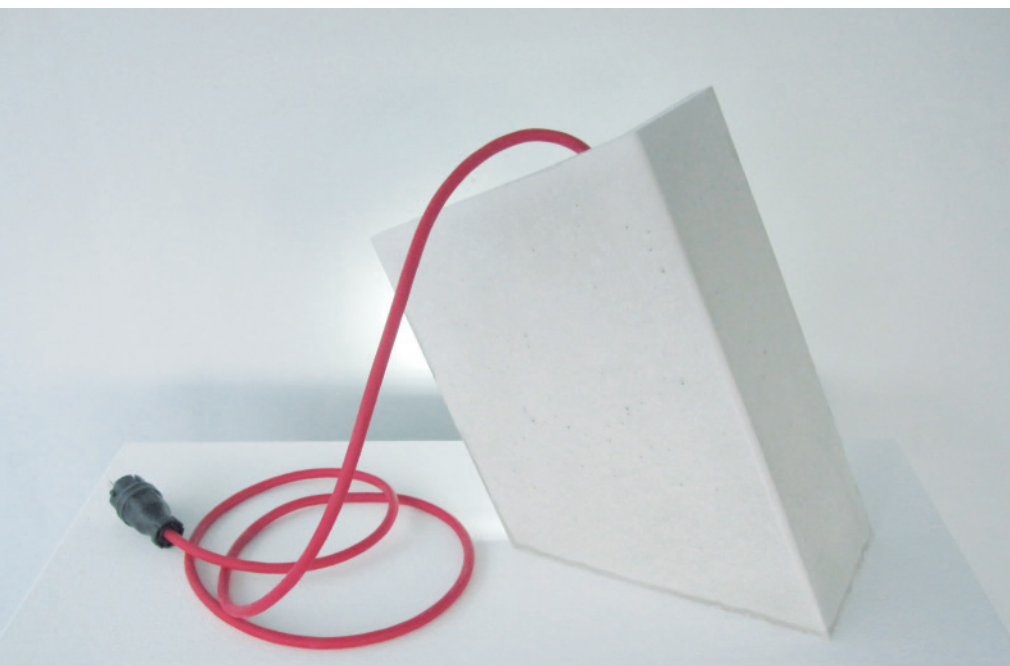
Viikko päättyi symposiumin kunniaksi järjestettyyn pienimuotoiseen näyttelyyn oppilaitoksen pääsisäänkäynnin edustalla, jossa teokset pääsivät oikeuksiinsa. Viikon aikana rajusti vaihteleva sää suosi kuitenkin näyttelyn pitämistä ulkotiloissa ja tapahtuman järjestäjät olivat silminnähden tyytyväisiä symposiumin aikana saatuihin tuloksiin. Kansainvälinen symposiumi herätti kiinnostusta myös tiedotusvälineissä ja paikalliset lehdet sekä tv-kanava tekivät viikon aikana juttuja tapahtumasta.

Ulmissa toteutettu symposium aloitti yhteistyön suomalaisen ja saksalaisen taideteollisen alan järjestöjen kesken, jotka yhdessä ideoivat ja vievät hanketta eteenpäin. Tavoitteena on järjestää vastaava tapahtuma Suomessa vuonna 2014 sekä luoda jatkuvaa yhteistyötä ja verkottumista suomalaisten ja saksalaisten taiteilijoiden ja muotoilijoiden välille.

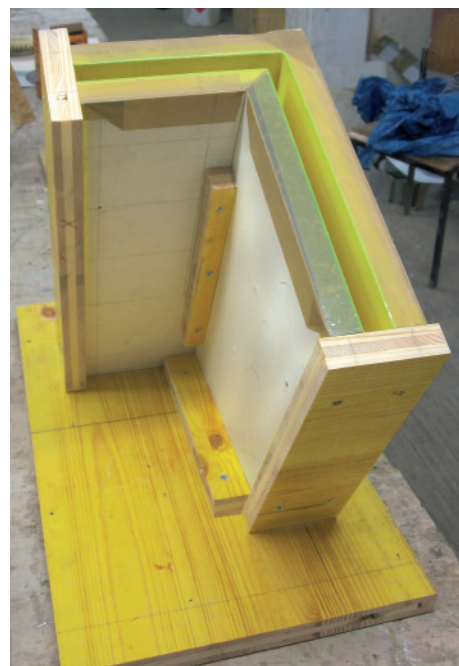
Myös yhteistyö betonialan asiantuntijoiden ja betoniteollisuuden kanssa vaikuttaa tulevaisuuden hankkeiden läpivientiin. Ulmin symposiumiin osallistuneet suomalaiset kiittävät *Betoniteollisuus ry:tä* ja *Suomen Betoniyhdistys ry:tä* ja *Rudus Oy:tä* tuesta, jonka he saivat betonisymposiumiin osallistumista varten.

Muotoilu- ja taidealoilla betonin käyttö on vielä kohtalaisen uutta ja alalla on kysyntää vastaaville tapahtumille ja koulutukselle. Koska Ulmissa järjestetty symposium oli ensimmäi-

nen laatuaan, siellä valmistetut esineet olivat suurimmaksi osaksi tekijöittensä ensikosketus betonin maailmaan. Symposiumissa alkunsa saanut työ jatkuu kuitenkin tekijöitten omista studioissa.

14

15

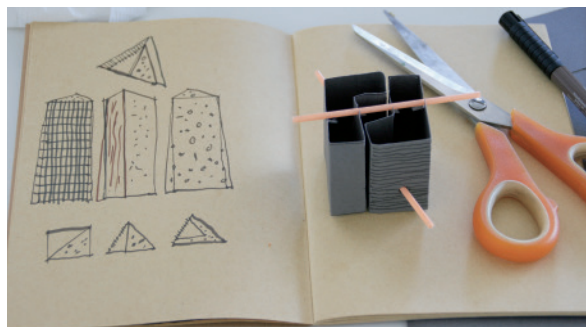
14, 15 Katja Kotikoski tutki valon käyttöä betonityössään. Kuvassa 15 on muotti valua vaille valmiina.

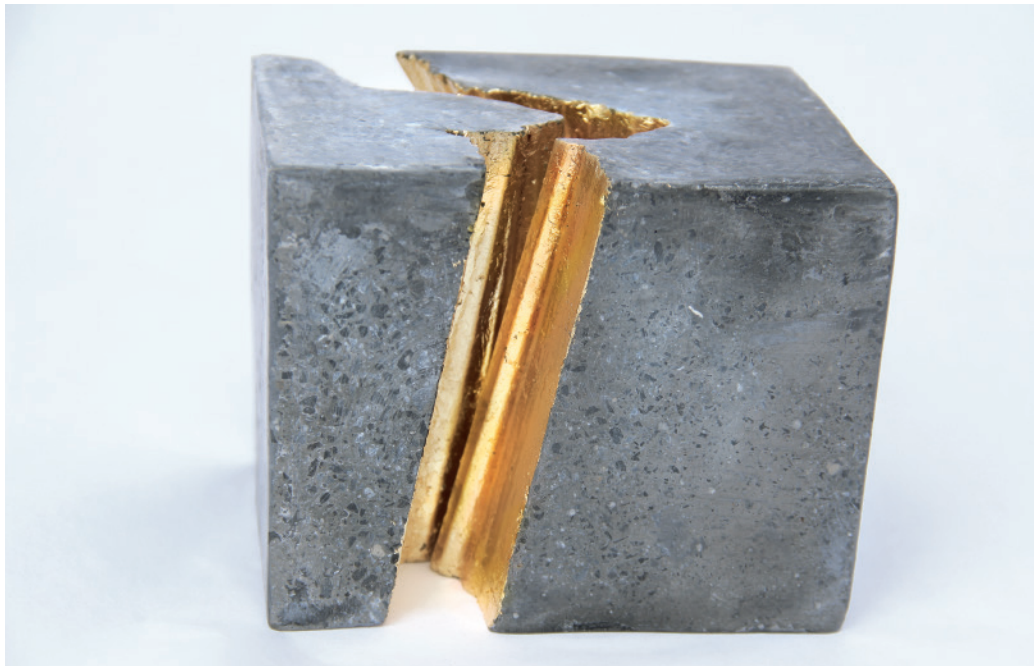
17

16, 17 Lena Strömbergin valmis betonityö ja kuvassa 16 suunnitelma sekä pienoismalli.

16

18

Concrete Symposium "Schale und Kern" Formen in Beton

Finland was invited to the International Concrete Symposium organised for the first time in Ulm, Germany in August 2013. The week-long Symposium "Schale und Kern" Formen in Beton was organised by the local school of art and design, der Akademie für Gestaltung der Handwerkskammer Ulm and the German organisation in the field of art and design, Bdk Bund der Kunsthandwerker Baden-Württemberg e.V. The Finnish cooperation partner is the Finnish Association of Designers Ornamo.

The Symposium was attended by twelve professionals in art, design and architecture, who work with a variety of materials. Seven of them were from Germany and five from Finland.

For most participants concrete was a new material to work with and this resulted in a creative approach and an experimental focus in their work. Everybody worked independently on their own ideas. The atmosphere was enthusiastic and encouraging and work was carried out from early morning until night. The week ended with a small-scale exhibition organised in honour of the Symposium.

In the field of design and art, the use of concrete is still somewhat a novelty and there is demand for corresponding events and training in this field. The aim is to organise a similar event in Finland in 2014 and to establish continuous cooperation and networking between Finnish and German artists and designers.

18 Heide Nonnenmacherin "kullattu" betonityö.

19 Valutyöt käynnissä. Alkie Osterland (oik.) ja Mariam Tilman (vas.).

20 Marianne Wurstin valmiit betonityöt.

19

20